Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

βουβαλάμαξο τό, Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) Θρᾴκ. (Καταν. κ. ἀ.) *βουβαλάμαξου* Θρᾴκ. *β'βαλάμαξου* Θρᾴκ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βουβάλι* καὶ *ἁμάξι*.

Ἅμαξα συρομένη ὑπὸ βουβάλων ἔνθ' ἀν.: Ἆσμ.

Ἅι-Γεώργι, φανέρω με τὴν κόρην π' ἀγαποῦσα
νὰ φέρω λίτρα τὸ κερὶ καὶ λίτρα τὸ λιβάνι
καὶ μὲ τὸ βουβαλάμαξο νὰ κουβανῶ τὸ λᾴδι

Σωζόπ.

βουβαλαρᾶς ὁ, ἀμάρτ. *β'βαλαρᾶς* Μακεδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βουβάλι* ἢ *βούβαλος* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-αρᾶς*.

Μέγας βούβαλος.

βουβαλάρις ὁ, *Λεξ.* Δημητρ. *β'βαλάρ'ς* Μακεδ. (Χαλκιδ.) *βουλουβάρ'ς* Μακεδ. (Βέρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βουβάλι* ἢ *βούβαλος* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-άρις*.

Βοσκὸς βουβάλων ἔνθ' ἀν.: Παροιμ. *Ἄλλ' ἀργάζει ὁ βούβαλος κ᾽ ἄλλα ὁ βουβαλάρις* (ὅταν ἄλλα βούλεται καὶ διανοῆται ὁ ὑφιστάμενος καὶ ἄλλα ὁ προϊστάμενος μὴ ὄντα ἀρεστὰ εἰς ἐκεῖνον) *Λεξ.* Δημητρ. *Ἄλλα λέει ἡ β'βάλα κ᾽ ἄλλα ὁ β'βαλάρ'ς* (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Χαλκιδ. Συνών. *βουβαλᾶς*.

βουβαλᾶς ὁ, Θρᾴκ. *β'βαλᾶς* Θρᾴκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βουβάλι* ἢ *βούβαλος* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-ᾶς*.

Βουβαλάρις, ὁ ἰδ.

βουβαλᾶτος ἐπίθ. (Ἐλεύθερον Βῆμα 19 Αὐγούστου 1922).

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βουβάλι* ἢ *βούβαλος* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-ᾶτος*.

Εὐμεγέθης, χονδρός, ἐπὶ εἴδους ἐλαιῶν.

βουβαλκὰ ἡ, *βουβαλέα* Κάρπ. *βουβαλκὰ* Ἀθῆν. Θεσσ. (Ἅλμυρ.) Κρήτ. Σάμ. Σῦρ. κ. ἀ.—*Λεξ.* Περίδ. Αἰν. Βυζ. Μπριγκ. Βλαστ. 350 *βουβαλὲ* Δ.Κρήτ. *β'βαλκὰ* Σάμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βουβάλι* ἢ *βούβαλος* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-κά*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Δέρμα βουβάλου Ἀθῆν. Κάρπ. Κρήτ. Σῦρ. κ. ἀ.—*Λεξ.* Περίδ. Αἰν. Βυζ. Μπριγκ. Βλαστ. ἔνθ' ἀν. Συνών. *βουβάλι* **Α 2**, *βουβαλόδερμα* **1**, *βουβαλόπετσα* **1**, *βουβαλοπέτσι* **1**, *βουβαλοτόμαρο* **1**. **β)** Δέρμα βοὸς Ἀθῆν. Κρήτ. **2)** Ὀσμὴ βουβάλου Θεσσ. (Ἅλμυρ.) Σάμ.: Παροιμ.

Τοὺ βουβάλι κ᾽ ἂν ξιπέσῃ, | πάλι βουβαλκὲς μυρίζει

(ὅτι οἱ ἰσχυροὶ ἄνθρωποι καὶ ἐκπεσόντες πάλιν διατηροῦν δύναμιν) Σάμ.

βουβαλήσιος ἐπίθ. σύνηθ. *β'βαλήσιους* βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βουβάλι* ἢ *βούβαλος* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-ήσιος*.

Ὁ ἀνήκων εἰς τὸν βούβαλον ἢ ὁ ἐκ τοῦ βουβάλου προερχόμενος ἔνθ' ἀν.: *Βουβαλήσιο γάλα – δέρμα – τομάρι* κτλ. σύνηθ. Πβ. *βουβαλινός*.

βουβάλι τό, *βουβάλιν* Πόντ. (Οἰν. Τραπ. κ. ἀ.) *βουβάλι* σύνηθ. *βουάλι* Κάρπ. (Ἔλυμπ.) *βουβᾶλ'* Μακεδ. (Βλάστ. Βογατσ.) κ. ἀ. *β'βᾶλ'* βόρ. ἰδιώμ. *βάλ'* Καππ. (Ἀνακ. Ἀραβάν. Οὐλαγ. Σινασσ. Φερτ. Φλογ.) *bουβάλι* Πελοπν. (Μάν.) *b'βᾶλ* Θρᾴκ. (Ἀδριανούπ. Σουφλ.) *γουβάλιν* Πόντ. (Οἰν.) *γουβάλι* Πελοπν. (Ἄργ. Ἀρκαδ. Καλάβρυτ. Λάστ. Μεσσ. Ὀλυμπ. Σουδεν. Τρίκκ. κ. ἀ.) Πόντ. (Οἰν.) *γουβάλ'* Καππ. (Φάρασ.) *γ'βᾶλ'* Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. *βουβάλιν*, παρ' ὃ καὶ *βουβάλι*. Πβ. Διήγ. παιδιόφρ. στ. 543 (ἔκδ. GWagner σ. 160) «οὐχὶ νὰ ἔλεγεν ὁ βοῦς καὶ τὸ παχὺν βουβάλιν | ἢ ἄλλο ζῷον φοβερὸν λέγω ἐκ τῶν μεγάλων».

Α) Κυριολ. **1)** Τὸ ζῷον *βούβαλος* σύνηθ. καὶ Καππ. (Ἀνακ. Ἀραβάν. Οὐλαγ. Σινασσ. Φάρασ. Φερτ. Φλογ.) Πόντ. (Οἰν. Τραπ. κ. ἀ.): Φρ. *Ἔγινε σὰν βουβάλι ἢ ἔγινε βουβάλι* (ἐπάχυνε πολὺ) σύνηθ. *Τό 'φκειασι βουβᾶλ' τοὺ τίποντα* (ἐπὶ τοῦ μεγαλοποιήσαντος πρᾶγμα ἀσήμαντον) Βλάστ. || Παροιμ. *Ἀπὸ τ' ἀβγὸ πηγαίνει 'ς τὴν ὄρνιθα κ᾽ ἀπὸ τὴν ὄρνιθα 'ς τὸ βουβάλι* (ἐπὶ τοῦ προχωροῦντος ἀπὸ μικρὰ εἰς μεγαλύτερα ἐγκλήματα) ΙΒενιζέλ. Παροιμ.[2] 227, 345. *Ἡ κάργα ψείρ'ζι τοὺ β'βᾶλ' γὰ νὰ γιμίσ' τὴν κοιλιά τ'ς* (ἐπὶ τοῦ ποιοῦντος τὰ πάντα πρὸς ἴδιον ὄφελος) Θρᾴκ. (Καλλίπ.) || Γνωμ.

Τοὺ βουβάλι κ᾽ ἂν ψουφήσῃ, | τοὺ τουμάρι του ἀξίζει

Μακεδ. (Βέρ.) || Ἆσμ.

Ἂν ἀρτυθῶ, νὰ φάω ἀρνί, κ᾽ ἂν κλέψω, νά 'ν' γουβάλι,
κ᾽ ἂν πιάσω γὰ νὰ παντρευτῶ, νὰ πάρω παλληκάρι

Ἀρκαδ.

Βρίσκω ἕνα φίδι μὲ φτερά, φίδι μὲ δυὸ κεφάλια,
μὰ εἶχε τὰ μάτια γουβαλιοῦ, τὸ στῆθος σὰ λεοντάρι

Ὀλυμπ.

Ἐζεύγωσαν τὸν Κωσταντῆν μὲ τ' ἄγρὸν τὸ βουβάλιν
νὰ κουβαλήσῃ μάρμαρα ἀπ' τὸ μαρμαροβούνον

Τραπ. **β)** Βοῦς Ζάκ. Πελοπν. (Μεσσ.) **γ)** Βομβύκιον μεταξοσκώληκος Πελοπν. (Μάν.) **2)** Δέρμα βουβάλου Ἀθῆν. κ. ἀ. Συνών. *βουβαλκά*.

Β) Μεταφ. **1)** Ὁ μέγας ὡς βούβαλος πολλαχ.: Ἆσμ.

Νὰς ζευγολάτης ἔσπερνε σὲ χέρισο χωράφι,
μὰ εἶχε τ' ἀλέτρια σίδερα, τὰ βόιδα του γουβάλια

Πελοπν. (Μανιάκ.) **2)** Ἄνθρωπος ἀγροῖκος, ἀνόητος, βλὰξ σύνηθ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. πβ. Σαχλ. Στ. 212 (ἔκδ. GWagner σ. 71) «πιστεύει νά 'ναι φρόνιμος καὶ κεῖνος ἕν' βουβάλι, | τὸν νοῦν του καὶ τὸ πρᾶγμαν του 'ς τὰ ζάρια νὰ βάλῃ». **3)** Ἄνθρωπος πολυφάγος Πόντ. (Οἰν.)

Πβ. *βούβαλος*.

βουβαλιὰ ἡ, Κεφαλλ. *βουβαλ-λιὰ* Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βούβαλος* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-κά*.

Ι) Θῆλυς βοῦς, ἀγελὰς Κύπρ. Συνών. *ἀγελαιά*. **ΙΙ)** Ἀνοησία, βλακία Κεφαλλ.

βουβαλιάζω Κρήτ. Παξ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βουβάλι*.

Γίνομαι ὡς βουβάλι, ἤτοι σωματικῶς μὲν εὐτραφής, διανοητικῶς δὲ εὐήθης.

βουβαλινὸς ἐπίθ. Θρᾴκ. (Σηλυβρ.) Πελοπν. (Μάν.) κ. ἀ. *βουβαλ'νὸς* Θρᾴκ. Μακεδ. κ. ἀ. *β'βαλ'νὸς* Θεσσ. (Καλαμπάκ.) κ. ἀ. *γ'βαλ'νὸς* Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βουβάλι* ἢ *βούβαλος* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-ινός*.

1) Ὁ ἐκ βουβάλου προερχόμενος ἔνθ' ἀν.: *Βουβαλινὴ κοπριὰ* Σηλυβρ. *Βουβαλ'νὸ βούτ'ρου-κρέας* κτλ. Μακεδ. **β)** Ὁ ἐκ δέρματος βουβάλου κατεσκευασμένος Θεσσ. (Καλιμπάκ.): *Τσαρούχια β'βαλ'νά*. **2)** Ἰσχυρός, δυνατὸς ὡς βούβαλος Πελοπν. (Μάν.): *Ζευγάρι βουβαλινό*.

Πβ. *βουβαλήσιος*.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ